

MINISTRY
FOR NATIONAL ECONOMY

SISTEM INTERNE KONTROLE U JAVNOM SKTORU MAĐARSKE

Gđa Edit NÉMETH

CENTRALNA JEDINICA ZA HARMONIZACIJU
INTERNE KONTROLE U JAVNOM SEKTORU,
MAĐARSKA

BUDIMPEŠTA, 19. JUNI 2012.

RAZVOJ SISTEMA INTERNE KONTROLE U JAVNOM SEKTORU

OD ČEGA SMO POŠLI (predlog za praktičnu politiku):

- Interni revizori poput finansijskih inspektora
- Interna revizija se vrši na osnovu uredbe vlade, međutim neki elemenati su nedostajali (planiranje revizije zasnovano na riziku, međunarodni standardi, sankcije umesto preporuka – kaznene umesto korektivnih i preventivnih mera podrške, priručnik interne revizije, metodologija za harmonizovano vršenje revizije, uputstva, obuka internih revizora, itd.)

KRATAK PREGLED RAZVOJA SISTEMA U MAĐARSKOJ

Koreni sistema za uređivanje funkcije kontrole u javnom sektoru u Mađarskoj datiraju iz 1989, kada je uspostavljena Državna revizorska kancelarija (SAO) – odnosno mađarska Vrhovna revizorska kancelarija

1992 – Parlament je usvojio Zakon o javnim finansijama br. XXXVIII iz 1992

1995 – Odlukom Parlamenta formiran je Državni trezor Mađarske

2000 – Osnovano je Odeljenje za finansijsku reviziju kao deo Ministarstva finansija – preteča Centralne jedinice za harmonizaciju

2003 – Vlada je usvojila Strategiju razvoja interne finansijske kontrole javnog sektora u Mađarskoj (PIFC) - (predlog za praktičnu politiku)

2003 – Uspostavljen je novi sistem interne finansijske kontrole u javnom sektoru (PIFC)

Ministarstvo finansija je usvojilo standarde interne revizije koji će se koristiti u javnom sektoru

Ministarstvo finansija je razradilo novu uredbu vlade radu interne revizije u javnim organima

2004 – prvi godišnji izveštaj o internoj kontroli u javnom sektoru

Objavljena je prva verzija priručnika za internu reviziju

Priručnik za internu reviziju je do sada dva puta revidiran kao rezultat kontinuiranog unapređivanja rada (2006, 2009)

2009 – Revidiran je sistem PIFC – u sistem je integrisan COSO model sa svojih 5 komponenata:

Kontrolno okruženje, upravljanje rizikom, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, monitoring

Ministarstvo finansija usvaja nacionalne standarde za internu reviziju i internu kontrolu

Situacija danas

Centralna jedinica za harmonizaciju (CHU) se nalazi u okviru Ministarstva za nacionalnu ekonomiju i ima 15 zaposlenih

Spoljna revizija – SAO

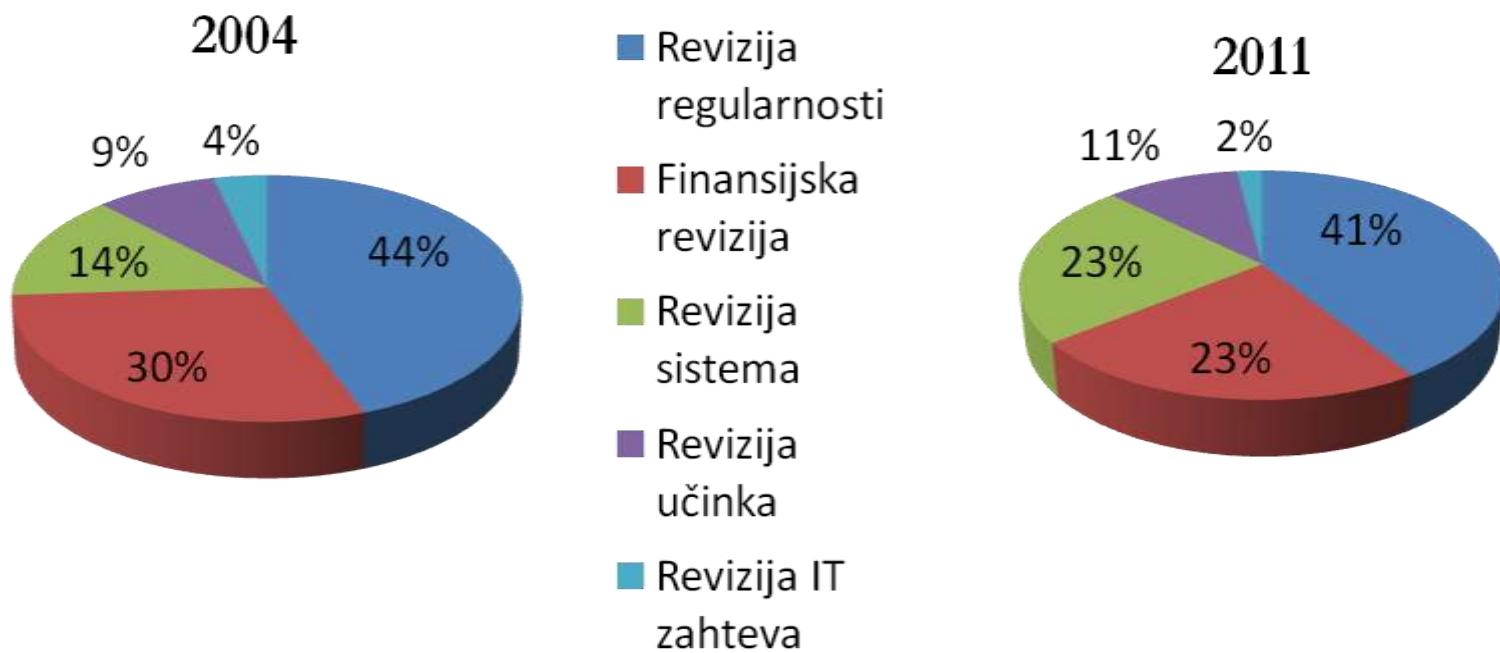
Finansijska inspekcija – Vladina kancelarija za kontrolu

Finansijska realizacija budžeta, prvi nivo kontrolnih aktivnosti i naknadne (ex-post) kontrole određenih organa – Trezor

STATISTIČKI PODACI

- Ukupan broj registrovanih internih revizora: 2367
- U centralnoj administraciji budžeta: 580 (631 status)
- U lokalnim samoupravama: 1787 (ukupan broj lokalnih samouprava: 3200)
- Broj izvršenih revizija u okviru centralnog budžeta: 3262 (pros. 5,6)
- Procenat aktivnosti revizije (pros.): 77 %
- Procenat savetodavne aktivnosti (pros.): 5%
- Procenat obuke (pros.): 5 %

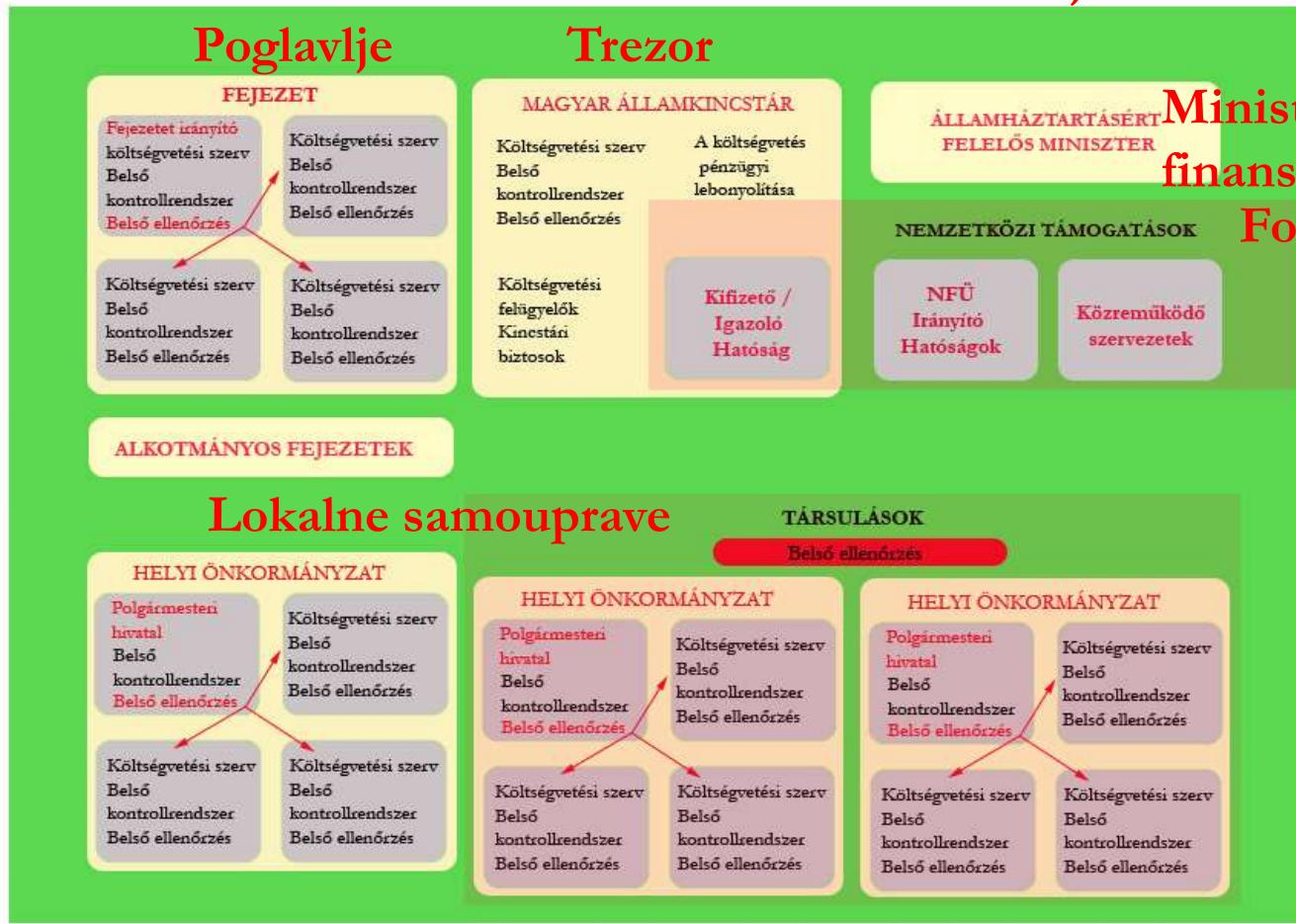
VRSTE REVIZIJE

Vladina kancelarija za kontrolu

Kontrolu hivatalok
(törvényességi felügyelet)

Kormányzati Ellenőrzési Hivatal

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

Državna revizorska kancelarija

Ministarstvo
finansija
Fondovi EU

EUTAF
Ellenőrzési
Hatóság

Könyvvizsgálat

Sertifikovaní revizori

STUKTURA CENTRALNOG BUDŽETA

- Centralni budžet se sastoji iz “poglavlja”, kao što su ministarstva i među-organi (npr. Državna revizorska kancelarija, Nacionalna razvojana agencija)
- Svako poglavlje (ministarstvo ili neki drugi organ) pokriva podređene javne budžetske organizacije (PBO) i budžetske procene za posebne namene (npr. Centar za metodologiju i obuku interne finansijske kontrole u javnom sektoru /PIFC MTC)
- Lokalna samouprava je struktuirana na sličan način – ona takođe ima podređene javne budžetske organizacije (PBO) (npr. škole, bolnice)
- Istim propisom se uređuje interna kontrola u javnim budžetskim organizacijama na svim nivoima
- Linije izveštavanja idu odozdo na gore: podređene budžetske organizacije – među-organizacije – ministarstvo finansija – vlada (osim lokalnih samouprava)

PRAVNI OSNOV

Zakon o javnim finansijama

Uredba vlade + uredba
ministra

Nacionalni standardi za
internu kontrolu i internu
reviziju

Uputstva

PRIMARNO I SEKUNDARNO ZAKONODAVSTVO

- Predlog za praktičnu politiku razvoja sistema PIFC u Mađarskoj
- Zakon o javnim finansijama
- Uredba vlade o internoj kontroli i internoj reviziji javnih budžetskih organizacija
- Uredba ministra o obuci internih revizora, direktora javnih budžetskih organizacija i finansijskih rukovodilaca

---

TERCIJALNO ZAKONODAVSTVO METODOLOŠKA UPUTSTVA, PRIRUČNICI

- Standardi IIA (Institut za internu reviziju) i savetodavna praksa u Mađarskoj
- Nacionalni standardi za internu kontrolu i internu reviziju
- Etički kodeks internih revizora
- Model priručnika interne revizije za javne budžetske organizacije
- Priručnici za internu kontrolu (priručnik interne kontrole, uputstva za praćenje interne kontrole)
- Priručnici za vršenje kontrole nad sredstvima EU
- Metodologija revizije sistema
- Metodologija revizije učinka
- Uputstvo za planiranje i izveštavanje o internoj reviziji

ULOGA MINISTARSTVA ZA NACIONALNU EKONOMIJU U VRŠENJU CENTRALNE HARMONIZACIJE I KOORDINACIJE

CENTRALNA HARMONIZACIJA I KOORDINACIJA NA OSNOVU PFA

MNE je zaduženo za uređivanje, razvoj, koordinaciju i harmonizaciju interne kontrole u javnom sektoru. U svom delokrugu Centralna jedinica za harmonizaciju:

- Donosi preporuke za izradu i usvajanje propisa.
- Razvija, donosi, redovno revidira i prati primenu metodologija i priručnika za internu kontrolu i reviziju.
- Vrši procenu kvaliteta izvršenih internih kontrola i revizija
- Uspostavlja okvir redovnog i održivog sistema obuke za internu kontrolu u javnom sektoru
- Razvija aktivnosti za umrežavanje

RADNI PLAN

- Održavanje propisa
- Kontinuiran razvoj tercijalnog zakonodavstva
- Upravljanje Centrom za metodologiju i obuku interne finansijske kontrole u javnom sektoru (PIFC MTC)
- Podrška aktivnostima interne kontrole i interne revizije (pravci razvoja)
- Izveštavanje vladi
- Borba protiv korupcije (integritet uprave) – Nova radna grupa u mađarskoj administraciji
- Objavljuje se na vebsajtu vlade:
<http://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagiminiszterium/allamhaztartasert-felelos-allamtitkarsag/felelossegi-teruletek/allamhaztartasi-kontrollokrepszere>

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O INTERNOJ KONTROLI U JAVNOM SEKTORU

Na osnovu sledećih dokumenata:

- Godišnji planovi revizije
- Godišnji izveštaji revizije
- Dokument o osiguranju kvaliteta
  - Izveštaj o radu trezora
- Izveštaj o radu Odbora za internu kontrolu u javnom sektoru
- Izveštaj o radu Centra za metodologiju i obuku interne finansijske kontrole u javnom sektoru (PIFC MTC)

ULOGA CENTRALNE JEDINICE ZA HARMONIZACIJU U PROCENI KVALITETA

- Sistem izveštavanja
- Osiguranje kvaliteta u oblasti interne kontrole
- Osiguranje kvaliteta u oblasti interne revizije

Fokus je na:

- Lokalnim samoupravama
- Centralnim javnim budžetskim organizacijama

Na osnovu:

Procene rizika

SISTEM OBUKE ZA INTERNU KONTROLU U JAVNOM SEKTORU

- Konferencije, seminari, studijske posete
- Projekat za razvoj centra PIFC MTC
  - Uspostavljanje, rad i profesionalna supervizija centra za metodologiju i obuku interne finansijske kontrole u javnom sektoru (PIFC MTC)
- Obuka: na vebajtu centra za obuku
<https://abpe.nav.gov.hu/abpe>
- Uredba ministra o obuci za interne revizore, finansijske rukovodioce i direktore javnih budžetskih organizacija

ULOGA CENTRALNE JEDINICE ZA HARMONIZACIJU U RADU IR

- Kanal za komunikaciju sa Komisijom
- Redovni i *ad-hoc* sastanci
- Obuka i kursevi
- Savetodavni među-ministarski odbor za internu kontrolu javnog sektora, 5 pod-odbora (za internu reviziju, internu kontrolu, sredstva EU, vladinu reviziju, NOVI pod-odbor za lokalne samouprave)
- BEMAFOR (IAHUFOR) – Mađarski forum internih revizora (bilten – dva puta godišnje; cirkularni dopisi o novim informacijama ili novim sadržajima na našem sajtu; dostavljanje nacrta dokumenata; radionice za razmenu iskustava) – preko 600 članova

NAJAVAŽNIJI PROBLEMI I IZAZOVI

- Nedovoljan broj internih revizora – razvoj kapaciteta
- Pojedini rukovodioci još uvek ne razumeju internu reviziju na pravi način – zbog toga su njihva očekivanja nerealna – potreban je jači „marketing“ za internu reviziju
- Veća samostalnost internih revizora
- Veća profesionalna podrška internim revizorima (detaljnija uputstva, IT podrška, zakonodavna podrška)
- Po jedan interni revizor

NAJLEPŠE HVALA NA PAŽNJI!

pef@ngm.gov.hu

edit.nemeth@ngm.gov.hu